

Burgemeester Bruinooge: “Ga door!”

Dat was een van de uitspraken van de burgemeester op 13 maart, toen De Zwaan haar tienjarig jubileum vierde. Het ‘centrum voor aandacht, inspiratie en bezinning’ werd door de Alkmaarse kerken opgericht om hun gezamenlijke activiteiten naar buiten toe te bundelen. Daarbij ging het met name om de strijd tegen armoede en om allerlei vormen van bezinning op geloof en leven. Kerk buiten de muren van de kerk, open-minded en vooral samen. Het bleek een gelukkige greep.

Armoede: het verhaal

Toen De Zwaan werd opgericht bestond het ISBA (Interkerkelijk Sociaal Beraad Alkmaar) al vijftien jaar. Het bestreed de armoede in Alkmaar via bewustwording, ook politiek, en natuurlijk door mensen financieel te hulp te schieten. Voor dat laatste miste het een plek waar deze mensen hun verhaal kwijt konden. Achter de vraag om geld zit immers altijd een verhaal. Van niet meer mee kunnen doen, beroerd wonen, niet met ambtenaren kunnen omgaan, je kinderen geen warm thuis kunnen bieden, enzovoorts. Het einde van dat verhaal is niet zelden dat je niet meer in jezelf gelooft. Men trekt zich terug en wordt stil, of gaat juist een hoop lawaai maken. Helpen betekent in zo’n situatie: bij een kop koffie een luisterend oor bieden. Dat scheelt al veel. Soms helpt dit om weer te gaan geloven in jezelf: “Ik voel me weer een beetje mens!” Zo ontstond het Open Huis van De Zwaan, aan de Oudegracht 185. Als het huis open is, is ook de naastgelegen Lutherse Kerk open. Daar kan men de stilte zoeken, en als men dat wil een gesprek onder vier ogen. In tien jaar groeiden de bezoekersaantallen langzaam, tot nu omstreeks 350 jaarlijks.

Geloof en leven

Er zijn heel wat mensen die nauwelijks een kerk van binnen zien, maar wel nadenken over hun leven en alles wat er gebeurt in de wereld. Voor hen organiseert De Zwaan allerlei activiteiten: filmreeksen, cursussen, meditatieavonden, lezingen. Titels van filmreeksen waren onder meer Kleine Helden, Zondagskinderen, Tussen schijn en werkelijkheid. In de films wordt steeds gezocht naar het diepere verhaal achter het oppervlakteverhaal. Een spreker licht de film toe, en dat levert boeiende zaalgesprekken op. Cursussen werden gegeven aan de hand van dichters (Jellema, Vasalis, Ida Gerhardt), maar gingen o.a. ook over dromen, en over opvoeden. Ook werden teksten van denkers (Cornelis Verhoeven) en mystici (VNsecretaris-generaal Dag Hammarskjöld) besproken. De cursussen meditatie (“christelijke zenmeditatie”) geven gelegenheid tot rust te komen. Onze samenleving kent veel haast, en daarin raakt men zichzelf soms kwijt. De meditatiereeksen bieden een mogelijkheid om weer in contact te komen met wie men eigenlijk is. De deelnemersaantallen van activiteiten schommelden alle jaren rond de 300, iets waar we bij De Zwaan dik tevreden mee zijn.

Crisis

De Zwaan zette het jubileum in het teken van de huidige crises. Wat zeggen de water-, klimaat-, voedsel-, grondstoffen- en nu ook de financiële crisis? Het ligt voor de hand dat een levensbeschouwelijke instelling als De Zwaan dan kijkt naar de levenshouding. In haar werk heeft De Zwaan steeds voor ogen gehad dat mensen erop berekend zijn om te groeien. Hun groei komt tot uiting in een veranderde levenshouding. Gewoonlijk stelt men aan het leven de vraag: “Wat zal het leven mij gaan geven?” De groei zit ‘m in een omkering: “Wat zal ik aan het leven gaan geven?” Deze omkeer behoort tot de kern van wat in kerken geloofd wordt, vandaar dat ook De Zwaan zich erdoor laat inspireren. Zijn de huidige crises mede veroorzaakt door een levenshouding die achter is gebleven bij wat mensen kunnen? Doet de vraag “Wat zal ik aan het leven geven?” meer recht aan het leven, en is zij daarom ook minder schadelijk? De flink bezette Remonstrantse kerk vulde zich op 13 maart met tal van gedachten en ideeën, maar ook met muziek en vrolijkheid. En ook dus met die bemoedigende uitspraak van de burgemeester, gedaan tijdens de forumdiscussie: “Blijf jezelf, ga gewoon door!” En inderdaad, dat zijn we bij De Zwaan van plan. Want we merken hoeveel steun we eigenlijk krijgen. Dat doet goed en inspireert!

Jan C. den Hertog, pastor-coördinator
Informatie: www.dezwaan-alkmaar.nl / 072 5113082